

2. Блохина О. Кабмин утвердил план развития цифровой экономики в Украине [Электронный ресурс] / Ольга Блохина. – URL: <https://ubr.ua/finances/macroeconomics-ukraine/kabmin-utverdil-plan-razvitija-tsifrovoj-ekonomiki-v-ukraine--3863146> [дата публікації – 18 січня 2018 року].
3. Ковачич Е. Цифровая экономика — навязанный приоритет? URL: <https://regnum.ru/news/2318804.html> [дата публикации – 7 сентября 2017 года].

*Євсєєва Ірина Олександрівна,
науковий співробітник НДІ ФП,
Університет ДФС України*

*СТАН ВИКОНАННЯ ОКРЕМИХ ПРАВОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УКРАЇНИ В
КОНТЕКСТІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ*

Україна спрямовує зусилля на загальну реформу податкової системи та податкової політики, в тому числі на реформування фіскальної системи відповідно до європейських стандартів. Загалом положення Податкового кодексу України відповідають положенням норм законодавства ЄС з питань оподаткування, зокрема в частині загальних питань податку на додану вартість та оподаткування акцизним податком.

Податковий[1, 112] та Митний[2, 552] кодекси України в частині пільгового оподаткування акцизним податком загалом відповідає основним вимогам ЄС стосовно недискримінаційного підходу під час встановлення пільг при постачанні вітчизняних товарів та ввезенні товарів іноземного виробництва.

Наразі національне податкове законодавство в цілому відповідає законодавству ЄС, за виключенням окремих норм, які поступово будуть наближені до нього з відповідно до взятих Україною зобов'язань. Згідно з досягнутими Україною та ЄС домовленостями, Україна зобов'язується поступово наблизити своє податкове законодавство до законодавства ЄС, відповідно до переліку, що міститься у Додатку XXVIII до Угоди.

Враховуючи положення Глави 4 Розділу 5 Угоди про Асоціацію, досягнута домовленість про співпрацю між Україною та ЄС для посилення і зміцнення співробітництва, спрямованого на удосконалення і розвиток податкової системи та податкових органів України, а також гармонізацію

політики щодо протидії та боротьби з шахрайством і контрабандою підакцизних товарів.

Україна відповідно до положень Додатка 28 до Угоди про Асоціацію протягом 3 років з набрання чинності Угодою повинна імплементувати у своє законодавство положення Директиви Ради № 2007/74/ЄС від 20.12.2007 року про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн (розділ 3 щодо кількісних обмежень). Частиною 3 передбачено, що кількісні обмеження і грошові пороги, яким підпорядковуються виключення, повинні відповідати сучасним потребам держав-членів.

У підпункті 14.1.113. пункту 14.1 статті 14 Податковий кодекс України визначає митні платежі як податки, що відповідно до Податкового Кодексу України або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на митні органи[1]. Митний кодекс України у пункті 27 частини 1 статті 4 Митного кодексу України визначає наступні види митних платежів:

а) мито;

б) акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції);

в) податок на додану вартість із ввезених на митну територію України товарів (продукції)[2].

Відповідно до статті 292 Митного кодексу України митні платежі не сплачуються у разі, якщо відповідно до Митного кодексу України, Податкового кодексу України, інших законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України:

1) товари не є об'єктом оподаткування митними платежами;

2) щодо товарів надано звільнення або повне умовне звільнення від сплати митних платежів – у період дії такого звільнення і при дотриманні умов, у зв'язку з якими його надано;

3) при ввезенні товарів на митну територію України або вивезенні товарів з митної території України товари були поміщені у митний режим, який відповідно до положень Митного кодексу України не передбачає сплату митних платежів, - на період дії цього режиму та при виконанні умов, що впливають з такого режиму;

4) коли загальна фактурна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України або вивозяться за межі митної території України

громадянами, не перевищує обсягів, які не є об'єктом оподаткування митними платежами відповідно до розділу XII Митного кодексу України[2].

У Європейському Союзі питання звільнення від сплати митних платежів товарів, які імпортуються особами, що прибувають з третіх країн регулюється положеннями Директиви Ради 2007/74/ЄС від 20.12.2007 щодо звільнення від ПДВ та акцизних зборів на товари, які імпортуються особами, які прибувають з третіх країн [3, 7]. У значенні Директиви до товарів, які імпортуються особами, які прибувають з третіх країн відносяться виключно товари для особистого чи сімейного використання мандрівників або товари, призначені в якості подарунків.

Необхідно зазначити, що в цілому положення Податкового та Митного кодексів України відповідають змісту Директиви, за винятком деяких невідповідностей у цій сфері. Наприклад, Стаття 8 Директиви Ради 2007/74/ЄС містить перелік підакцизної продукції, що звільняється від ПДВ та акцизного збору, зокрема пункт 1 статті 8 визначає, що держави-члени звільняють від акцизу імпорт наступних типів тютюнових виробів, що підлягають наступним кількісним обмеженням:

- 1) а. 200 сигарет або 40 сигарет;
- 2) б. 100 сигарил або 20 сигарил;
- 3) в. 50 сигар або 10 сигар;
- 4) г. 250 грамів тютюну або 50 грамів тютюну.

Передбачається також ввезення зазначеної продукції у комбінації, що не перевищує повного звільнення будь-якого виду тютюнових виробів. Наприклад: 100 сигарет (50%) + 50 сигарил (50%) = 100% повне звільнення (максимальне).

У вітчизняному законодавстві відповідні аспекти імпорту тютюнових виробів закріплені у статті 376 Митного кодексу України, що регулює ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Пункт 376.2 статті 376 Митного кодексу України дозволяє громадянам, які досягли 18-річного віку, ввозити алкогольні напої та тютюнові вироби на митну територію України в ручній поклажі або супроводжуваному багажі без сплати митних платежів та без письмового декларування із розрахунку на одну особу. Підпункт 376.2.1 пункту 376.2 статті 376 Митного кодексу України дозволяє ввозити тютюнові вироби у таких кількостях: 200 сигарет або 50 сигар чи 250 грамів тютюну, або ці вироби в наборі загальною вагою, що не перевищує 250 грамів. У порівнянні з Директивою 2007/74/ЄС в Україні менша норма безмитного ввезення для деяких видів тютюнових виробів. Так, у статті не винесено окремим пунктом сигарили. Враховуючи, що сигарили – це

різновид сигар, робимо висновок, що ввозити на митну територію України без сплати митних платежів дозволяється 50 сигарил. Більш суттєві розбіжності стосуються кількісних обмежень для звільнення від податків при перевезенні комбінації тютюну та тютюнових виробів. Директива встановлює та визначає сигарили, як сигари максимальною вагою 3 грами кожен. Тобто 100 сигарил, як передбачено у пункті 8.1. статті 8 Директиви Ради 2007/74/ЄС матимуть максимальну вагу 300 грамів, не враховуючи можливу максимальну вагу сигар, що не відповідає 250 грамам тютюну або комбінації тютюну та/або тютюнових виробів. Формула розрахунку кількісних обмежень при ввезенні комбінації тютюнових виробів є більш лояльною та легкою у користуванні подорожуючими. По-перше: не потребує зважування, тому що на упаковці тютюну вказано його вагу, а на сигарах не вказується. По-друге: перевезення тютюнових виробів у комбінації визначаючи кожен з пунктів кількісного обмеження за 100% є більш легким для розрахунку особою, яка планує перетин кордону.

Так само стаття Стаття 9 Директиви Ради 2007/74/ЄС містить перелік підакцизної продукції, що звільняється від ПДВ та акцизного збору, зокрема, пункт 1 статті 9 визначає, що держави-члени звільняють від ПДВ і акцизу спирт та алкогольні напої, інші ніж вина і пиво, при дотриманні наступних кількісних обмежень:

а) в цілому 1 літр алкоголю та алкогольних напоїв із вмістом спирту більш ніж 22%, або неденатурований етиловий спирт із вмістом спирту 80% або більше;

б) в цілому 2 літри алкоголю та алкогольних напоїв з вмістом спирту не більше 22%.

Кожне значення з кількісних обмежень, зазначених у пунктах а) і б) представляють собою 100% від загального звільнення для алкоголю та алкогольних напоїв. Крім цього, пункт 3 статті 9 визначає, що Держави-члени повинні звільнити від ПДВ і акцизу 4 літри тихих вин і 16 літрів пива.

У вітчизняному законодавстві відповідні аспекти імпорту алкогольних напоїв регулюються відповідно до підпункту 376.2.2 пункту 376.2 статті 376 Митного кодексу України. Так, громадяни, які досягли 18-річного віку, можуть ввозити алкогольні напої на митну територію України в ручній поклажі або супроводжуваному багажі без сплати митних платежів та без письмового декларування у таких кількостях із розрахунку на одну особу: 5 літрів пива, 2 літри вина, 1 літр міцних (із вмістом спирту більш як 22%) алкогольних напоїв. Кількісні обмеження алкогольних напоїв для ввезення в Україні більше ніж у два рази нижчі ніж у Європейському союзі.

Згідно з досягнутими Україною та ЄС домовленостями, Україна зобов'язується поступово наблизити своє податкове законодавство до законодавства ЄС, відповідно до переліку, що міститься у Додатку 28 до Угоди, зокрема й Директиви Ради № 2007/74/ЄС від 20.12.2007 року про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн. Кабінет Міністрів України своїм рішенням від 22 квітня 2015 року також схвалив План імплементації Директиви Ради № 2007/74/ЄС про звільнення від податку на додану вартість і акцизів на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн (розділ 3 щодо кількісних обмежень). Враховуючи зазначене пропонуємо внести деякі зміни у Митний кодекс України та розширити перелік тютюнової продукції, що ввозиться на митну територію України в ручній поклажі або супроводжуваному багажі без сплати митних платежів, а також змінити формулу розрахунку тютюнових виробів та алкогольної продукції, що ввозяться у комбінації.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України, 2011, N 13-14, N 15-16, N 17, ст.112.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України, 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552.
3. Council Directive 2007/74/EC of 20 December 2007 on the exemption from value added tax and excise duty of goods imported by persons travelling from third countries // Official Journal of the European Union, L 346/6 29.12.2007.

***Кармаліта Марія Володимирівна,
к.ю.н., доцент, завідувач відділу НДІ ФП,
Університет ДФС України***

УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ В ОПОДАТКУВАННІ ЯК ГАРАНТІЯ ФОРМУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

В умовах внутрішньодержавних перетворень та глобалізаційних змін у соціально-економічному розвитку суспільства актуалізуються питання реалізації приватного та публічного інтересу в оподаткуванні. У переліку зобов'язань сучасної Української держави значаться поліпшення бізнес-клімату, оновлення механізму державного управління, поглиблення міжнародної співпраці, що, безумовно, не може не впливати на кореляцію приватного та публічного інтересу. Спроби розв'язання проблем у податковій сфері перш за все пов'язані із проблематикою податкової оптимізації. Фіскальні